

debat, senest forud for parlamentsvalget i 1992. På denne baggrund optoges i den indkommende koalitionsregerings samarbejdsprogram et løfte om at undersøge spørgsmålet om en mulig udvidelse. Noten skildrer de - overvejende negative - interne betragtninger, som indgår i den endnu ikke afsluttede undersøgelse.

Miljøministeriets valgkespert, Tim Sexton, oplyser supplerende, at irsk emigration i adskillige generationer har været af stort omfang, og at en udvidelse af stemmeret til alle, der er indehavere af irsk pas, skønnes at ville forøge vælgermassen med 30-50 %. Der er aktuelt 2,6 mio. vælgere i republikken. Afgrænsning af emigrantgruppen er flydende: alene i U.K. (Nordirland) bor ca. 100.000 bærere af irsk pas, som næppe vil ønske at stemme ved valg i republikken, medens der i resten af U.K. bor andre 2-300.000, som efter den irsk-engelske aftale om indrejse og ophold har valgret til engelske valg. Når medtages irske emigrantgrupper i U.S.A., Sydafrika, New Zealand og Australien kommer man op på en stor population. Man støder også på vanskelige afgrænsningsproblemer: alene i U.S.A. angiver ca. 40 mio. personer at være af irsk afstamning. «

Ambassaden har en indberetning af 5. marts 1996 til Udenrigsministeriet supplerende oplyst, at det irske udenrigsministeriums retsafdeling på forespørgsel har bekræftet, at man i henseende til valgret i udlandet følger en snæver praksis, således at medlemmer af en diplomats husstand - herunder medfølgende børn som har nået valgretsalder - ikke har adgang til stemmeafgivning.

Italien

Ambassaden i Rom har i indberetning af 9. september 1994 til Udenrigsministeriet oplyst følgende:

»Det italienske valgsystem er reguleret ved lov nr. 361 af 30. marts 1957. Denne lov indeholder imidlertid ingen regler om de i udlandet boende italieneres valgret.

I praksis er det således, at italienske statsborgere beholder deres valgret til det italienske parlament efter udrejse til udlandet, uanset opholdets varighed.

Valghandlingen finder dog kun sted i Italien. Italienske statsborgere bosat i udlandet må derfor tage til Italien for at afgive stemme; der kan ikke brevstemmes eller stemmes på ambassader.

Der er i øvrigt i maj 1994 oprettet et nyt ministerium for italienere i udlandet (der er ca. 3,5 mio. italienere i udlandet). En af grundene til dette ministeriums oprettelse er den politiske debat om de i udlandet boende italieneres valgret til parlamentet. Det var et fremtrædende emne under debatten om det nye italienske valgsystem ultimo 1993. «

Luxembourg

Ambassaden i Luxembourg har ved indberetninger af 19. september og 5. oktober 1994 til Udenrigsministeriet fremsendt de relevante lovttekster på fransk. Det fremgår heraf, at luxembourgske statsborgere bevarer deres valgret til parlamentet og til Europa-Parlamentet, uanset om de bosætter sig i udlandet. Vælgere, der bor i udlandet, kan afgive stemme pr. brev.

Nederlandene

Ambassaden i Haag har ved indberetning af 1. september 1994 til Udenrigsministeriet oplyst, at det hollandske udenrigsministerium på forespørgsel har oplyst, at enhver hollandsk statsborger, der er fyldt 18 år, har valgret til det hollandske parlament - uanset hvornår vedkommende er udrejst, opholdsland, varighed m.v. Af samtidig fremsendt materiale om valg i Holland fremgår endvidere, at hollandske statsborgere, der bor i udlandet, ligeledes har valgret til Europa-Parlamentet, men derimod ikke til provinsråd og kommunale råd. Vælgere, der bor i Holland, optages automatisk på valglisten, mens vælgere, der bor i udlandet, skal anmode om at blive optaget forud for hvert parlaments- eller Europa-Parlamentsvalg. De optages på valglisten i Haag. Anmodning om optagelse på valglisten kan indgives inden for de sidste 4 måneder forud for dagen for kandidatopstilling. Anmodning om optagelse på valglisten indgives gennem vedkommende hollandske konsulat.

Portugal

Ambassaden i Lissabon har ved indberetning af 11. oktober 1994 til Udenrigsministeriet fremsendt kopi af verbalnote af 30. september 1994 fra det portugisiske udenrigsministerium. Verbalnoten indeholder følgende oplysninger om valgret for udrejste portugisiske statsborgere (ambassadens oversættelse):